

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ En Barcelona Ptas. 2 trimestre Fora ciutat » 2 » Los subscriptors del interior reben las obras del : : : : : folletí encuadernadas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR D. Joan Brú Sanclement REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ Carrer de las Cabras, 13, 2^{on} (Bussó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO Número corrent 15 cénts. Los números atrassats son al mateix : : : : : preu y sense folletí : : : : :</p>
--	---	---

AVIS

Los que se suscriguin durant lo present mes á LO TEATRO REGIONAL, pera comensar lo trimestre desde any nou, rebrán com á regalo un exemplar del poema premiat *La Terraire*.

DUVAL. — Célebre trágica

Teatro Catalá

TOREROS D' HIVERN

Comedia en tres actes y en prosa.
 D. Anton Ferrer y Codina.—Estrenada en la nit del 6 de Desembre de 1895 en lo teatro Romea.

Lo teatro estaba casi plé; va haverhi bastants aplausos y 's va riurer diferentas vegadas.

Lo per qué del fet que consigném, tal volta 'l sapien l' autor y l' empresa; per lo que toca á nosaltres no volém averiguarho.

Com á cronistas del teatro catalá, nos limitém á dir que més hauria valgut pera la dignitat de nostra escena, que *Toreros d' hivern* no haguessin sortit may á pendrer forma en las taulas de Romea.

Som amichs com lo qui més de la llibertat literaria en quant correspont á la concepció y formas manifestativas en las obras dramáticas, y d' aixó n' hem donat probas repetidas; pero reconeixém que la primera qualitat d' una obra destinada á representarse davant d' un públich congregat en lo teatro, es la cultura de llenguatge, y sense tal condició, cap obra deuria ser admesa, puig lo públich té dret irrecusable á esser respectat.

En *Toreros d' hivern*, apart del assumpto de la comedia, lo llenguatge usat en la casi totalitat de la obra es tant poch cult, que fins va produhir al acte alguna qu' altre protesta. ¿Es que en lo teatro Romea no llegeix ningú las obras avants d' estrenarse? Ab produccions tant baixas de nivell moral se camina á la mort de nostra gloriosa escena, y es deber de tota persona amant de las lletras catalanas lo cridar la atenció respecte al revisament previ fet ab pericia, á fi de que no haguém de lamentar may més accidents com lo que motiva aquesta opinió respecte á *Toreros d' hi-*

vera, opinió que no es nostra sola, donchs l'han manifestada també alguns colegas.

La execució per part dels actors, va ser insegura, distingintse la senyora Parreño per las sevas ensopagadas de dicció.

Va estrenarse una bonica decoració pintada per lo Sr. Moragas.

B. S.

XVII Petit Concurs

Monument á Frederich Soler

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 197)

Respostas número 1 de publicació

1.er Inserció en tots los periódichs de Catalunya, tan polítichs com literaris, del propòsit d' erecció de dit monument ab nombrament en cada poble d' una comissió d' iniciativa, qual objecte seria la propagació de l' idea per medi de reunions públicas.

2.^{on} Pera la recaudació de fondos, el més indicat es seguir los medis adoptats fins ara á tal objecte y que consisteixen en suscripcions públicas, funcions de benefici, concerts de societat y tómbolas; pero lo més productiu, com lo més ràpit, seria la recaudació dita de la *Bola de neu*, portant lo mínimum á 0'50 de peseta, á condició de ferla comensar per una persona molt coneguda y de suma honradés, assegurant lo depòsit de fondos de manera que no deixi cap dupte en la perfecta bona fé de la comissió d' iniciativa. Las explicacions que necessita la *Bola de neu*, essent un xiquet estensas, 'ns posém á la disposició del jurat per tot lo que pugui desitjar (1).

3.er La plassa de Catalunya.

4.^{rt} Estátua en peu, tamanyo natural, ab sócul de 3 metros aproximadament d'altura. Baixos allegórichs; en relleus las principals escenas de las obras més genials, als ánguls los escuts de las quatre provincias catalanas; pedestal á ánguls representant la poesia, aguantant la cornisa en cada plafó una inscripció, l' una de las quals será á sa memoria. Estátua en peu de Soler: una má descansant sobre una columna allegórica del gènit literari y l'altra aguantant un exemplar de comedia.

5.^t Posar en práctica la *Bola de neu* com més ràpit pera la recaudació de fondos y procurar tenir per lo més prompte 'ls plans de conjunt y detall y la deguda autorisació de las autoritats.

LLUIS RIVIERE.

JOSEPH BERNADÓ.

La gran ciencia

No hi pas dupte. Lo meu amich Sirerol n' havia surtit mestre.

Saber viure, aquest problema més árduo y enrevessat de resoldre que la mateixa *quadratura del cercul*, per ell no era cap misteri; essent molt jove lo va plantejar ab cap seré y ben aviat aclará la incógnita en vá buscada per la gran massa dels mortals.

(1) La recaudació dita de la *Bola de neu* consisteix en elegir una persona que se suscriu pel tipo marcat, suposém dos rals, ab l' obligació de buscar dugas personas més que aportin cada una de per si lo mateix. Cada una d' aquestas segonas personas fan altre tant, las terceras igualment, y avans de arribar al número 20, la cantitat ascendeix á 60,000 pessetas.

Fill d' una modesta familia de Cerdanya, no mostrá may afició pera 'l trevall del art del pagés, y lo seu pare, vegentlo viu, xerraire y mentider, cregué ab molta cordura que 'l noy Sirerol faria carrera á Barcelona, ahont com á gran foco de població podrian ser apreciadas com se mereixian unas qualitats que á montanya moririan de inanició, servintli tot lo més pera conquistarse fama de pallaso entre gent poch avesada á rendir cult al atolondrament.

Y no va pensar mal lo bo del home.

Als catorse anys feu lo xicot sa humil entrada á la ciutat beneyta que més tart debia ser camp d' exercici y triomf de son talent preclar.

Una botiga dels Flassaders, d' amos cerdans, amichs de casa seva, siguié l'escenari ahont debutá d' aprenent y als dos anys era ja d' ella lo fadrí major, lo primer dependent, l' encantament del amo, de la mestressa y de la parroquia.

Contractat no més que per la teca, ell ne treya 'l vestir, duya un duro á la butxaca y surtia de nits, cosas que constituhan la admiració dels seus compars dependents d' altres mantegaires, los quals prenian á miracle lo fabulós succés, y en vritat que no era pera menos.

L' antiga travessia del carrer de la Princesa fou prompte per en Sirerol estreta pera desplegar sas habilitats y de *la noche á la mañana*, ab general sorpresa, ab alas prou fortas pera volar alt, feu cap á un gran magatzem de comissionista, ab despatx al carrer de Trafalgar, casa que giraba al any per cents mils duros, ab comers obert al interior, á Cuba y á l' Argentina.

La sort del jove era ja feta. Lo sou no va ser gros com á entrada, pero la gran qüestió éra ser á dintre.

L' hi faltava pulir alguna de sas qualitats embrionarias y zahont millor podia ferho?

Uns quants viatjes per Espanya, á compte de la casa, y l' estudi de la llengua francesa junt ab quatre nocions de teneduría de llibres, lo deixaren tant transformat, que ni ell á sí mateix se coneixia.

Als vint anys los corresponsals y clients de la gran casa L. Arbeca, Menut y C.^a, coneixian més á n' en Sirerol que al gerent, y nostre amich s' aguantava ferm en son lloch, més amo que 'ls amos, inspirant gelosia á tothom, pero ab l' apoyo ilimitat del senyor Arbeca, que veyia en son primer subordinat una ánima de comerciant.

Guanyava noranta duros al mes y no 'n gastava cap.

Comensava ja á exercir la gran ciencia de la qual habia de ser mestre.

La casa expedia á totas las plassas d' importancia pedidos tant variats com vari es lo consum en mercats diversos. Sedas, panyos, gène-

ros de fil de classes múltiples, cotons, calsat, camisas y mil altres artefactes é igualment n' importava de païssos remots.

En Sirerol rebia, en Sirerol despatxava, en Sirerol ho manegava tot.

L' hi faltava un vestit... s' arribava á casa del client á qui ell compraba per mils duros á la temporada.

—Hola, D. Joan; vull mirar mostres, res de rampoinas, un *corte* pera mi y un pe 'l cusi que tinch á casa...

—¿Vol callar? trihi senyor Sirerol, tot casa es per vosté.

—Ah, ah! bona classe. Miri, envihi quatre metres d' aquesta mostra y quatre d' aquest altre. ¿Vol cobrarho?

—Home, no caldria més; á las sevas ordres.

Y aixís anava vestit á la *dernier* sense costarli un quarto; duya los *cortes* al seu sastre y del vestit no s' en feya res: lo *corte* sobrant anava á compte del cost de las hechuras.

Cada més mudava de botas y sombrero, donantse per honrats en servirlo los respectius fabricants; y en lo tocant á camisas, corbatas, mocadors y altres menudencias, ni may se prenia la molestia de anar als magatzems, porque de tot rebia regalos á dotsenas y duts á casa mateix.

Y no era pas sort lo que ell tenia, no, era lo fruyt del estudi que tenia fet del mon y del medi ambient en que vivia. Y lo qu' es més estrany encare, ningú s' atrevia á dirli gorrero, donchs sabia dur la cosa ab tal finura, qu' era pregat y honrava acceptant.

Y en tot era aixís.

Ell habia buscat ocasió pera trabar relacions ab D.ª Petra, militar que disfrutaba de bona viudedat, y tant endintzá en son apreci, que al poch temps de conéixer era ja lo seu dispeser.

La bona senyora, tot parantli telas á fi de lograr marit pera sa filla Rosina, no s' adoná de que la cassada era ella. Ab sa bona trassa en Sirerol no pagava cap mesada, vivia contemplat com lo cos de Sant Jordi, y á la mare la tenia contenta suvintejant regalets, tals com *cortes* de vestit, manteletas, dotsenas de mocadors y altres menudencias, que al jove no li costaban ni una malla.

Res, era l' home indispensable de la casa, los feya favor estarshi. ¿Volen més xiripa?

Pero l' home no s' acontenta may. La mar com més té, més brama.

Nostre héroe va comprendre que devia formalisar lo seu estat civil y mirar de arredonir un capitalet pera llensarse á fer rápida fortuna.

Fentli de padrí lo Sr. Arbeca, no tardá en casarse ab una noya quinas millors qualitats eran

las de ser órfana y possehir vuit mil duros en valors realisables al portador.

La boda sigué un fet.

La militar va maltractarlo, la Rosina l' hi digué ingrát y va desesperarse; pero ell sempre endavant, passá ratlla als comptes vells pera obrir contabilitat nova.

J. BRÚ.

(Acabará al número vinent).

Intermezzo

Poema de E. Heine, traducció catalana per Apeles Mestres.—Fracment.

PRELUDI

Es el bosch encantat. La dolsa flayre de las flors del til·ler, aquí 's respira, el mágich resplandor del clar de lluna m' ompla 'l cor de delicias.

Jo caminava bosch endins.—De sopte ¿quín es aquest remor que en l' ayre vibra? es el bon rossinyol que l' amor canta, l' amor y sas espinas.

Canta l' amor y sos torments, sas llágrimas y sonriures; s' agita

tant tristment, tant gayament se queixa, que del olvit mon somni ressucita.—

Y anava caminant, caminant sempre; y caminant vaig veure, bosch endintre, devant mos passos un castell alsarse, de trespolada altíssima.

Tancadas las finestras, tot ell era tristesa y dol; diria's que la mort taciturna fa sa estada dins d' eixas parets tristas.

Repulsiu y atractiu á la vegada, al enfront del portal vegí una esfinge ab urpas de lleó y pits de dona, d' una dona hermosíssima.

¡Hermosíssima, sí! Sos ulls cridavan selvatjes voluptats; el dolç somriure de sa boca arquejada,

Las més dolças promesas ofería.

¡Tant tendrament el rossinyol cantava!... ¡no he pogut resistir!... No be imprimía un bes en eixa boca misteriosa presoner vaig sentirme.

La pedra ha suspirat; aquella cara de marbre, cobra vida; tota la flama de mon bes va beurers ab una sed lasciva.

Va aspirar mon alé, ma vida tota; y pantejant de volupta, la esfinge en sas urpas va estrényem y va esqueixar de tot mon cor las fibras.

¡Martiri, delicias, plaher, congoixa, torturas y delicias infinitas!

Mentres 'l bes d' eixa boca m' obriagaba, m' obrian els unglots crudels feridas.

Y 'l rossinyol cantava: «¡Oh esfinge bella! Amor, amor, ¿per qué barrejas, digas, á tas felicitats mortals torturas?»

Respón, hermosa esfinge...

¡Amor, amor! Digas un mot, revela 'm aqueix fatal enigma...

Fa vora de mil anys que per trobarlo medito nit y día.»

Servey de fora

GRACIA.—La funció que pera honrar la memoria del malaguanyat poeta D. Frederich Soler, tingué lloch el diumenge, dia primer del present, en lo Teatro Principal, fou enterament simpática y digne de aplauso.

Lo numerós y distingit públich que omplia lo bonich coliseu acullí ab grans aplausos las obras del genial autor, *Batalla de Reynas* y *Curra de moro*, obtinent una bona interpretació.

En un dels intermedis se llegiren poesias alusivas al acte.

Lo dia 25 del present tindrà lloch en la favorescuda Societat «La Banya Graciense», una funció á benefici del pintor escenógrafo D. Teodor López, organizada per la Junta Directiva en agrahiment als molts treballs prestats per dit senyor á la Societat.

Desitjém que 'ls bons desitjos de la digna Junta de «La Banya Graciense» siguin acullits unánimement per tots los senyors socis, donant una prova de companyerisme al qui tant s' ho mereix.

Se está preparant en la esmentada Societat, pera la nit de Reys, un gran ball ab orquesta.

Demá la Societat «Círcul La Granada Graciense», donará una gran vetllada literaria-musical que per las noticias que tenim promet ser una festa amena y agradable.

Hi pendrán part reputats artistas y aplaudits poetas.

En lo «Casino Artesá», lo diumenge prop-passat s' hi representaren las comedias en un acte cada una, *Las Carolinas* y *Nil de nuvis*.—M.

En lo teatro Zorrilla, á més de representarshi lo popular sarsueleta *Lo somni de la Ignocencia*, se han donat algunas representacions de la bonica y ben escrita producció *La criada*.

CALDETES.—Dissapte, 30 del passat, en lo teatro Colón se posaren en escena las produccions en un acte *Tres personas*, *L' amor es cego* y *Per contradicció*. Obtindueren molt bon desemenyo, distingintshi especialment lo senyor Reig.—G.

TARRASSA.—Diumenge, 24 del passat, se posá en escena en la «Associació de Católichs», lo drama en tres actes *Dabaladas del cor*.—Ll.

BADALONA.—Diumenge per la tarde la celebrada companyia que ve actuant en lo teatro Zorrilla, posá en escena lo preciós drama *Mal pare* y la divertida pesa *La mona*.—P.

REUS.—La secció dramática de la Societat «Alba», posá en escena lo diumenge, primer del present, la comedia en dos actes *A la lluna de Valencia* y la pesa *Carambolas*.

En «La Juventut Reusense» s' hi representá *La butifarra de la llibertat*.

Diumenge passat en lo teatro de la «Societat Porvenir Reusense» se posá en escena la bonica producció *Lo port de salvació*, que obtingué molt bon desemenyo.—Ll.

SAN MARTÍ DE PROVENSALS.—Diumenge passat en lo «Foment Martinense» varen posarse en escena *Lo gal de mar* y *Lo que no vulgas per tu*.

L' execució del drama y de la pesa, regular y prou.

Los intermedis, aburridors per lo llarchs, en lo que sembla que 'l senyor director no vol posarhi esmena,

EL DANZÓN.—Ball típic del país

aixís com tampoch se n' hi posa en lo bruxit de alguna part de la concurrència, y aixó que, gracias á Deu, entre acomodadors y conserjes no més son quatre.

En lo «Casino Cervantes» de la barriada del Poble Nou, diumenge passat va donarse una important funció en la que 's posaren en escena *La calaverada* y *Lo somni de la Ignocencia*. Aquesta última, especialment, tingué molt acabada interpretació, distingintshi la senyora Circuns y 'l senyor Elias Sangenis.—B.

SABADELL.—Diumenge passat en lo teatro Euterpe se representá tarde y nit, ab extraordinari aplauso, la sarsueleta *Lo somni de la Ignocencia*.—F.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Dissapte, 30 del passat, se posá en lo teatro Principal la bonica sarsueleta *Setse jutjes*.

En lo mateix teatro se posaren, lo dia primer del present, las sarsuelas *Lo somni de la Ignocencia* y *Setse jutjes*.

MASNOU.—Lo diumenge, primer del corrent, se verificá en nostre teatro una funció á càrrech de los aficionats de la vila.

Se posá en escena un drama castellá que obtingué un desemenyo acabat, y per fi de festa, la xistosa co-

media *Per contradicció*, repartida en lo folletí de Lo Teatro Regional.

Creyém que los aficionats de Masnou deixarán la costum de buscar produccions castellanas pera sa representació, tenint en nostra terra, com tenim, dramas que á més de ser tan bons, ó més, no 'ls hi ofereixen cap dificultat pera la pronunciació.

Desitjariam que tinguessin present nostra advertencia.—J. P. T.

VICH.—Diumenge passat en lo teatro del Café de Catalunya y per los aficionats de la Societat «La Dalia», posaren las obras *La Teta gallinayre*, *Als peus de vosté* y *Setse jutjes*.

A més dels sobredit, va pendre part la senyoreta Gertrudis Sanllehí qu' en conjunt lo desemenyá molt bé.—J. S.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—En los días de la passada festa major, en lo «Centre de Contribuyents» se posaren en escena los bonichs dramas *Las curas del mas* y *La copa del dolor* y las divertidas pessas *Cassar al vol* y *Viatje de boda*.

VALENCIA.—Diumenge 17 del passat en lo Teatro Apolo, á benefici d' un recluta, se posaren en escena

las bonicas produccions *Matasiete Espanlaecho*, *El sant del agüelo* y *Toni Manena y Chuan de la son*.

LOT.—Diumenge 17 del passat, en lo Teatro Principal d' aquesta població, se representá la bonica pesa *Gos y gat*.

En lo Centro de Católichs se representaren *Sebas al cap*, *Las burlas fan com las professons* y lo monólech *Jaume d' Urgell*.—T.

GRANOLLERS.—Diumenge 17 del passat á la tarde, en lo teatro del Centre Católich, s' hi doná una representació de la sarsuela en tres actes *Del municipi al mar*.—C.

BLANES.—Hermós espectacle presentaba lo saló-teatro del «Primer Cassino de Blanes» la nit del 24 del passat, curullat de distingida concurrència desitjosa d' admirar l' obra magistral que anava á representarse.

Era aquesta, la inspirada tragedia *Mar y Cel*, original del més sublim de nostres trágichs D. Angel Guimerá, traduhida al castellá per D. Enrich Gaspar.

Lo públich quedá agradablement impresionat de la representació.

La decoració nova, bonica. Regular lo conjunt, sobersurtint lo final del segon acte per lo be que fou portat.—J. A. B.

ARENYS DE MAR.—La companyia dramática de D. Concepció Ferrer, que ab gran aplauso ve actuant tots los dijous en lo Teatro Principal d' aquesta vila, posá en escena lo 21 del passat un aplaudit drama castellá y la pesa catalana *Indicis*.

En la primera 's conquistaren molts aplausos la senyora Ferrer y 'l senyor Labastida per lo be que desemenyaren sos papers. En la segona l' héroe fou lo senyor Daroqui, vegentse per tal motiu molt aplaudit, obligantlo los continuos aplausos á sortir al palco escénich.—P.

MATARÓ.—Dimecres, 27 del passat, en lo teatro Principal la notable companyia Ferrer doná una representació del preciós drama *Lo ferrer de tall*.

Diumenge passat á la nit la mateixa companyia hi representá lo drama *Mal pare* y la pesa *La mona*.

Dissapte en la «Nova Constança» se representá 'l monólech de Barbany, titulat *Caloyo*.

Dissapte, 30 del passat, tingué lloch en lo «Casino Fénix», de aquesta, lo preciós drama de Got y Anguera *Muralla de ferro* y la pesa *Un beneyt del cabús*.

La obra resultá bastant ajustada, distingintse lo senyor Fradera, qui ratllá á gran altura, y el senyor Casas. La senyoreta Fontova interpretá acertadament.—G.

Novas

Comensa en lo folletí del present número y acabarà en el següent la divertida sarsuela en un acte y tres quadros *La festa del adroguer* ó *ls amors de la Layeta*, llibre de don Joan Manel Casademunt, música de un reputat mestre que firma ab lo seudónim Fita.

Aquesta obra se guanyá la predilecció ab una rapidés extraordinaria degut á la seva música frescal y infinitat de xistes que s' han fet ja populars.

Son tan numerosas las obras importants que tenim en cartera pera publicar en la sens rival Biblioteca que ab lo folletí d' aquest periódich vé formantse, que n'

abstenim de citarlas ja que per forsa la publicació d'alguna d'elles ha de resultar llunyana.

Sols adelantarem, perquè's vegi la importància d'elles, los títols de las que surtirán primerament, alternadas entre 'ls més grans èxits de actualitat. Son aquells *Lo timbal del Bruch* de Frederich Soler; *A pel y á repel*, de Campmany; *Un embolich de cordas y Las atmellas d' Arenys*, de Arnau; *Tot es mal que mata*, de Colomer; *La copa del dolor*, de Brases; *Lo guant del degollat*, de Balaguer; *Clarís. Matrimonis á Montserrat ó buscant la perduda*; *¡13!* de Conrat Roure; *Un vestit nou*, de Millá; etc. á més de una agradable sorpresa que pera 'ls nostres lectors nos té oferta un dels autors més genials de la escena catalana.

Lo benefici del eminent artista Novelli verificat la setmana passada en lo teatro Principal, sigué una de las funcions que deixan llarch recort als qu'hi assisteixen.

L'artista interpretá ab l'art de costum en ell, todas las obras del variat programa, y 'l públich tingué repetidas ocasions de demostrar son entusiasme.

Dimecres passat se verificá 'l despido de tan notable companyia.

Rebut ab l'èxit de costum y publicat ab luxu sens rival, surti la setmana passada lo popular Almanach de *La Esquella de la Torratxa*, quin gran tiratge s'ha vingut despatxant com pocas vegadas s'haigi vist.

Se trova en nostre ciutat, finida ja una llarga excursió artística per Espanya, lo celebrat escriptor Lluís Millá.

Al Eldorado se ha estrenat últimament una comedia en un acte, titulada *Primera Medalla*, original de Jakson Veyan. Es aquesta obreta recomenable en tots conceptes per la seva versificació, acudits de bon gust y bellesa del assumpto.

Se 'ns ha dit que próximament surtirá un nou periódich que portará per títol *L'as d' espasa*.

Per la cocofonia que ab lo títol *La Tomasa*, del popular setmanari té aquell, quina 'n fora que's tractés d'un plagí periodístich. Veurém.

En la escala humana per haverhi de tot fins hi ha qui 's passa la vida ab un plagí etern.

Dilluns passat tingué lloch en lo teatro Romea lo primer dels beneficis de la present temporada.

Lo d'aquest dia correspongué al celebrat actor genérich don Iscle Soler, qui tingué 'l bon acert d'escullir del nutrit repertori de Soler lo drama en tres actes *La rondalla del infern* y del selecte catálech de Arnau la pessa *Las tres alegrías*, publicada en nostre folletí fa poch temps.

Al teatro Novetats s'ha posat ab gran satisfacció dels que estavan ansiosos de véurel, l'ensaig dramátich de Leopoldo Alas, *Teresa*, al que se li ha donat molt bon desempenyo.

Aixís mateix ha sigut molt ben rebut un divertiment de ball, titulat *Mabille*.

Recomaném á nostres llegidors l'anunci de *La Adoración de los Santos Reyes*, obra molt apropósit pera l'actual temporada. A més de sas condicions literarias, se recomana per las curtas proporcions ab que pot representarse una obra que recordi l'assumpto

dels clássichs *Pastorets*. Condió molt buscada, especialment per las Societats Recreativas que no poden embrancarse ab obras de molt espectacle y llarga durada.

Aixís mateix recomaném l'anunci referent á poguer adquirir per un ral, durant aquest més, la bonica producció *La primera á Barcelona*.

Al Tivoli han comensat los ensajos de la nova sarsuela *Aurora*, de quin llibre y música se'n tenen molt bonas noticias.

D. Angel Guimerá, celebrat poeta catalá y aplaudit autor dramátich, va esser elegit president del Ateneo Barcelonés en lo darrer cambi de Junta directiva, y al fer la obertura de curs ha llegit en llengua catalana lo discurs inaugural, que es un hermós estudi del idioma nostre. Aquest acte naturalíssim ha mogut rebombori en l'Ateneo y ha produhit dimissions.

Aplaudim la actitud del Sr. Guimerá, y es de desitjar que segueixin tant acertat camí los presidents de altres Corporacions barceloninas, donchs que significa un verdader atrás en los temps que corrém, acceptar de grat, imposicions que no venen á tó. Encara está pera dictar la llei prohibitiva de escriurer y parlar la nostra llengua dins lo sagrat de nostra casa y es altament ridícul que catalans mateixos vagin més enllá que altres en lo camí de la privació d'un dels drets més indiscutibles de la llibertat del home.

S'ha publicat l'almanach de *La Tramontana* ab intencionats dibuixos y bonicas láminas al cromo. Se ven per tot arreu al preu d'un ral.

Al Romea s'ha posat en estudi la nova comedia *Blanchs y negres*.

Entre las numerosas cartas que tenim rebudas protestant de l'actitut en que vers al senyor Ximeno ha pres lo célebre plagiari, n'hi ha una en que se 'ns fá saber la próxima constitució d'una Societat recreativa en que sols s'hi representarán obras catalanas, quedant eliminadas las de D. Anton Ferrer y Codina.

Tot es comensar.

Las óperas que millor execució han obtingut últimament en lo teatro Liceo, han sigut *Aida* y *Otello*. En aquesta última ha obtingut grans ovacions la célebre artista Eva Tetrazzini.

Ha comensat ab bon peu la nova temporada d'hivern en lo teatro Granvía. La majoria dels artistas de la companyia de sarsuela qu'hi actua, son ventatjosa-ment coneguts de nostre públich. Lo quadro de companyia molt complet, especialment considerant que 'l preu d'entrada es á ral.

Se posarán també en escena algunas sarsuelas catalanas, havent comensat ja tal alicient ab la popular *Lo somni de la Ignocencia*.

Ha quedat agotada la primera edició de la popularíssima sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*, publicada en nostre folletí.

Próximament surtirá á llum una segona edició, quins exemplars se vendrán com ho han sigut los últims al preu d'una pesseta.

Se 'ns comunica de Palma que ha sigut denunciat lo

número 14 del festiu setmanari d'aquella localitat *El Tonto*, havent sigut tancat a la presó lo director senyor Miralles per ordre del fiscal militar.

No coneixém lo motiu de tal mida, donchs dit número no 'l vegerem per nostra Redacció.

Desitjém pera 'l simpátich setmanari lo resultat més satisfactori possible.

Hem rebut l'exemplar imprés del capritxo lírich escénich *Como el gallo de Morón*, estrenat ab gran éxit en lo teatro del Circo Español.

Aquesta obreta es un altre arreglo de la divertida comedia *Pintura fi de sigle*, repartida fa anys en lo folletí d'aquest periódich, deguda a la ploma de sos mateixos autors Dalmases Gil y Guasch Tombas, ab la novetat d'haverhi compost alguns números musicals lo distingit compositor Carlos Oró.

Al teatro Circo Español s'han donat últimament ab molt aplauso representacions de las sarsuelas catalanas *Robinson Petit* y *Lo somni de la Ignocencia*.

Ha surtit de Barcelona la celebrada triple senyoreta Pretel.

Nostre apreciable amich Angel Garcia, distingit escriptor, conegut per lo pseudónim *Laligazos*, ha sigut demandat devant dels tribunals a petició del autor Granés, per la crítica que nostre company va escriurer al estrenarse en lo teatro Eldorado la insulsa parodia *Dolores de... cabeza*.

Per lo vist hi ha una mala passa de autors dolents ressentits. Tan fácil que fora evitarho... no admetent obras si no d'autors bons.

Igualment agraheim l'envío de un exemplar de la nova comedia *Gelos*, original del senyor Torruella y Tomás, estrenada ab éxit no fa molt temps en un dels teatros de Manresa.

Altres dels exemplars rebuts últimament, es lo del drama en un acte *Cor de roca*, original de D. Francesch Pradell, quina ressenya d'estreno publicarem fa poch números.

Aquesta obreta segurament obtindrà bon número de representacions, ja que a més de son valor literari te la condició de que en lo seu desempenyo no hi entra dama.

Se ven en aquesta Administració al preu de una pesseta.

Remerciém igualment l'envío del exemplar imprés *Un bon partit*, bonica comedia en un acte original de J. Blanch y Romani.

La impressió d'aquesta es molt pulida y acredita una vegada més la imprenta «La Catalana» de J. Puigventós.

A Sevilla s'está representant ab molt aplauso la sarsuela dels senyors Figuerola y Lleó, titulada *Señoritas toreras*.

LA NUEVA LIRA.—Diumengè, 17 del passat, se representá la pessa *Lo pronunciament*, y 'l dia 24 lo preciós drama *Muralla de ferro*.

Pera diumenge passat se anunciaren las pessas *A ls*

peus de vosté y *A ca la modista*, y pera demá la popular que du per títol *Tan gran y va a la font*.

LLIGA FEDERAL.—Dissapte passat va donar una lluhida funció en la que 's representá la pessa *Un beneyt del cabás*.

LARA.—Aquesta Societat te anunciada pera 'l 21 del corrent una important funció a benefici de D. Miquel Morell, en la que 's posarán en escena las obras *Lo Uicenciat* y *Cura de moro*, estrenantse las també en un acte *Los dos anuncis* y *Carn de canó*.

INSTITUT SALESIANS.—En lo teatret que aquesta Associació te en l'edifici de la barriada de Hostafranchs, diumenge per la tarde s'hi representaren las obras *Las modas* y *La butifarra de la llibertat*.

DON QUIJOTE.—Aquesta nova y ja important Societat anuncia pera demá diumenge las pessas *A pel y a repel*, *Castor y Polux* y l'estreno del monólech *Casat de nou*.

LA SERPENTINA.—En aquest local la última nit del passat mes, se posaren en escena lo drama *Los senyors de paper*, y 'l quadro dramátich *Victima de la miseria*. Lo desempenyo estigué a cárrech d'uns aficionats al teatro modern.

LA CATALANA.—Lo dia 24 del passat posaren en escena *Sebas al cap*, y 'l dia primer del corrent *Ell y Ella* y *A cop calent*.

LOS CANTADORS.—Diumenge passat representá la bonica pessa *Cosas del oncle*.

UNIÓ REPUBLICANA DEL QUART DISTRICTE.—Tingué lloch una vetllada lo dissapte 30 del passat. Estigueren molt acertats en la part musical los senyors Serrano, Puigvert, Perich y Albert, y en la literaria s'hi distingiren los senyors Puigvert, Guardiola y Vila y molt especialment lo senyor Blay.

LA CASTALIA.—Lo dissapte 30 del passat tingué lloch una agradable vetllada en aquesta Societat coral.

Satisfets poden estar los iniciadors de tal festa, ja que sigué molt celebrada per la numerosa concurrencia que va assistirhi. No ressenyém lo bonich programa per disposar de poch espay. Dirém, sí, que foren molt celebrats don Baldomero Carreras recitant poesias dels senyors Riusech, Llenas, Millá y Codolosa. Igual distinció meresqué lo jove Magí Baldebey al llegir la poesia *Lo soldat espanyol*, de don Salvador Bonavía.

CENTRE CÒMIC LÍRICH.—En la última funció celebrada en lo mes passat se posá en escena lo preciós drama de Feliu *Lo Mas perdut*, al que se li doná molt acabada interpretació.

Cul de sach

Entre espectadors, durant un entreacte d'un día d'estreno:

—¡Quin llenguatge més ordinari, quins xistes més rebregats y grollers, aquí no hi ha art, literatura, ni res!

—Pero veu lo que passa, a vosté y a mi ens repugnará y en cambi jo he vist alguns que s'hi feyan un tip de riurer.

—Home, voldria que me 'ls ensenyessin aquets que diu.

—Prou, miri. ¿Veu?... aquells d'aquell palco proseni.

—¡Caramba! Ja ho crech, es la familia del autor.

Enigmas

Tarjeta

D. MATEU TUDELA

(ENSA)

Formar ab aquestas lletres lo titol d'un quadret dramàtic d'un autor molt aplaudit.

S. BARBETA.

La solució en lo próxim número

* * *

Soluciones dels insertats en lo número 200

XARADA.—Es-ti-man-sa.

¡Novas revelacions!

Fem una mica d'història.

Quan lo celebrat cronista del simpàtic setmanari barceloní *La Esquella de la Torratxa*, feu públic en Mars de 1894, á poch del estreno de *¡Tenorios!* que don Antón Ferrer y Codina havia tingut á bé donar com á original, que la tal era sols un plagi de altre obra teatral molt celebrada, causá, com era natural, pública sorpresa. No prengué en nosaltres grans proporcions, donchs sabíam de temps que no era aquell lo primer pecat que de tal género cometia lo senyor Ferrer. Per aquest motiu Lo TEATRO REGIONAL sapigué viuren sempre allunyat.

Com que 'l públic en general no té més obligació qu' enterarse de lo que li diuben, sens dupte cregué de bona fe que 's tractava de la primera y última falta y fins á cert punt perdonable, si no reincidia, tractantse de qui ja s' havia creat tan bon número d'obras *originals*, com se llegian en son catàlech.

Vingué l' hivern passat y ab ell l' estreno de *La Suripanta*. Alardejá més que may lo senyor Ferrer de l' originalitat de tal obra, arrivant á extrém tant provocatiu que 'ns vegerem obligats á demostrar clar y patentment que 's tractava d' un altre plagi. L' efecte que produhí nostra *Declaració*, prou que 'l recordém; sigué com plóurer sobre mullat.

Lo clamoreig que s' aixecá contra 'l modo de procedir de tal autor sigué ben unánim, y en sa *defensa* sols alguna firma desconeguda, y desde el setmanari que publicá l' obra plagiada, las emprengué sense lògichs arguments y sí ab frases rastres contra 'l bon nom de qui feu la PÚBLICA DECLARACIÓ.

Lo senyor Ximeno, no volguent descendir á tan baix terren, contestá als insults aquells,

desde las taulas del Teatro Lírich ab la nova revelació de un altre plagi del senyor Ferrer. Lo dia 28 d' Abril del present any s' hi estrená la joguina *Dos aixelebrats* ó sia la francesa *Deux profonds scélérats* pera que públicament se vegés que s' assemblava com una gota d' aygua á un altre ab la del senyor Ferrer *A la prevenció*.

Després d' aixó, passá temps; semblá que 'l senyor Ferrer denotaba ab son silenci que ja 'n tenia prou, nosaltres opinarem igualment, donchs que sovint nos havia recordat alló de *rira bien qui rira dernier*.

Mes, qué diantre degué succehirli, que ara, á última hora, passat mitj any, ha volgut tornar-nos á fer pessigollas ab lo revellit assumpto, acariciantnos ab un procés, acompanyat de citacions, embarch, etc., etc., ab lo qual nos creyém obligats á ocuparnos novament d' ell no deixantli en l' olvit sas glòrias literarias.

Aixís, donchs, continuarem, fins á nou acort, enriquint ab novas *Declaracions* las originalitats qu' enclou lo catàlech de las sevas obras, dissimuladas la major part ab lo vergonyós PER posat entre titol y nom. A més li realsarém certas bellesas literarias y certs *amaniments* que donan la mida justa dels punts literaris que calsa aquest bon senyor.

Tenim, per lo tant, donchs s' ha declarat públicament, que

<i>¡Tenorios!</i>	es plagi	descubert de	<i>Le procès de Veauradieux.</i>
<i>La Suripanta,</i>	»	»	<i>Les Vacances du Mariage.</i>
<i>A la prevenció,</i>	»	»	<i>Deux profonds scélérats.</i>

En lo número vinent se continuará, anyadintnhi una altra de popular *presa* ó *plagiada*, com millor se vulgui, de *una de castellana*.

Amor, ab amor se paga, diu lo ditxo, y la *bona voluntat* del distingit plagiari be 's mereix sa recompensa.

Per lo tant salut, bon humor, y á cada hu lo que sia seu.

UN DE LA REDACCIÓ.

AVÍS.—Tots aquells que desitjin tenir enquadrada qualsevol de las obras publicadas en lo folletí, poden passar á verificar lo cambi ab las condicions de costum.